

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Jan Majchrowski (sprawozdawca)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. K. L.
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 11 sierpnia 2020 roku
w przedmiocie rozpatrzenia potrzeby wznowienia postępowania z urzędu
prawomocnie zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego w Izbie
Dyscyplinarnej z dnia 19 grudnia 2019 roku (sygn. akt II DO 36/19),
na podstawie art. 542 § 3 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia
2016 roku Prawo o prokuraturze

postanowił

stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania
prawomocnie zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego w
Izbie Dyscyplinarnej z dnia 19 grudnia 2019 roku (sygn. akt II DO
36/19).

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej z dnia 19 grudnia 2019 roku (sygn. akt II DO 36/19), utrzymano w mocy postanowienie Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 19 lipca 2019 roku (sygn. akt PK I SD [...]) o przedłużeniu prokuratorowi K. L. zawieszenia w czynnościach służbowych do dnia 27 grudnia 2019 roku.

Pismem procesowym datowanym na dzień 29 stycznia 2020 roku, zatytułowanym „WNIOSEK o wznowienie z urzędu postępowań prowadzonych przed Izbą Dyscyplinarną Sądu Najwyższego”, prokurator K. L. „wniósł” o wznowienie z urzędu między innymi postępowania wskazanego w poprzednim akapicie. W uzasadnieniu swojego stanowiska prokurator K. L. podniósł, że w sprawie wystąpiło uchybienie rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 kpk. W uchwale trzech połączonych izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 roku stwierdzono bowiem, jak wskazał autor pisma, iż: „Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego nie jest sądem w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej albowiem Izbie tej oraz wszystkim sędziom orzekającym w tej Izbie brakuje przymiotów niezależności, bezstronności i niezawisłości. Nadto Izba ta ma charakter sądu wyjątkowego a zgodnie z treścią art. 175 Konstytucji sąd wyjątkowy lub tryb doraźny może być ustanowiony tylko na czas wojny”. W treści pisma procesowego podniesiono również, że wada orzeczeń zapadłych przed Izbą Dyscyplinarną Sądu Najwyższego dotyczy zarówno wyroków jak i postanowień.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszym rzędzie rozważyć należy w ogóle możliwość wznowienia postępowania w istocie w sprawie tzw. wypadkowej, dotyczącej przedłużenia okresu zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora w toku toczącego się postępowania dyscyplinarnego. Sama instytucja wznowienia postępowania ma w zasadzie zastosowanie do prawomocnych orzeczeń rozstrzygających o odpowiedzialności, w tym przypadku dyscyplinarnej. Zgodnie przy tym z art. 164 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, Prokurator Generalny, rzecznik dyscyplinarny oraz ukarany prokurator mogą wystąpić do organu, który wydał decyzję kończącą postępowanie, o wznowienie postępowania dyscyplinarnego. Niemniej jednak, jeżeli chodzi o możliwość wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o art. 542 § 3 kpk (przy stwierdzeniu uchybień z art. 439 kpk), odpowiednio stosowanym w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym prokuratorów, takie wznowienie możliwe jest również co do orzeczeń

sądowych nie odnoszących się tylko do istoty odpowiedzialności dyscyplinarnej (wina i kara), ale także do tych, które kształtują sytuację prawną osoby objętej postępowaniem dyscyplinarnym, nawet jeżeli są to tzw. postępowania incydentalne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2017 roku, sygn. akt III KO 112/16, Lex nr 2281234). Stąd w niniejszym postępowaniu brak było możliwości uznania, że wznowienie postępowania było niedopuszczalne z uwagi na treść ustawy, a kwestia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych niewątpliwie kształtuje jego sytuację prawną.

Kolejnym istotnym elementem, na który należy zwrócić uwagę jest możliwość działania w realiach niniejszej sprawy na wniosek autora pisma procesowego. W tym względzie ugruntowana jest linia orzecznicza wskazująca, że w oparciu o art. 542 § 3 kpk, w przypadku zaistnienia uchybień z art. 439 § 1 kpk, wznowienie postępowania może nastąpić wyłącznie z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 roku, sygn. akt SNO 26/13, Lex nr 1388480 ze wskazanym w tym judykacie orzecnictwem). Stąd w realiach niniejszej sprawy, pismo procesowe prokuratora K. L. należało interpretować nie jako jego wniosek o wznowienie postępowania, który jako taki był niedopuszczalny, ale jako dokument zawierający sugestię, sygnalizujący potrzebę zastosowania w sprawie tej instytucji. W taki sposób przedmiotowe pismo procesowe zostało potraktowane. Zdaniem Sądu Najwyższego, w tej sytuacji koniecznym było odniesienie się do argumentacji podnoszonej przez autora pisma.

W ocenie Sądu Najwyższego brak było w niniejszej sprawie podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Podkreślić należy, że w sprawie nie wystąpiły żadne uchybienia określone w art. 439 kpk, w szczególności nie można uznać za trafną sugestii niewłaściwej obsady sądu. Autor pisma procesowego nienależytą obsadę sądu w jego sprawie wiązał z treścią uchwały połączonych izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 roku (sygn. akt BSA I-4110-1/20, Lex nr 2784794), która *nota bene* zapadła w niepełnym składzie tych izb, po arbitralnym wyłączeniu od orzekania niektórych sędziów w nich orzekających. Niemniej jednak należy mieć na względzie treść postanowień Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 28 stycznia 2020 roku (sygn. akt Kpt 1/20, M.P. poz. 103); z dnia 23 kwietnia 2020

roku (sygn. akt Kpt 1/20, M.P. poz. 379), które określiły kompetencje Sądu Najwyższego odnoszące się między innymi do możliwości rozstrzygania przez ten Sąd tzw. kwestii ustrojowych. Faktycznym skutkiem wskazanych powyżej orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego jest stwierdzenie braku możliwości kwestionowania przez Sąd Najwyższy w jakimkolwiek postępowaniu nominacji sędziowskich, w tym także tych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego. W konsekwencji orzeczenie Sądu Najwyższego, na które powoływał się autor pisma, abstrahując od uchybień wskazywanych powyżej przy jego wydaniu, nie ma w niniejszej sprawie ani zastosowania, ani żadnego znaczenia normatywnego. Sąd Najwyższy nie stwierdził przy tym żadnych innych okoliczności, które przemawiałyby za stwierdzeniem nieprawidłowości w obsadzie sądu, bądź aby w sprawie miały wystąpić jakiekolwiek inne uchybienia o charakterze bezwzględnych przyczyn odwoławczych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.